

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 70/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att eliminera bostadslösheten

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 70/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Holopainen /gröna m.fl.:

Vad ämnar regeringen göra för att eliminera den ökade bostadslösheten, och

hur säkerställer regeringen att personer på spektrumet inte blir bostadslösa på grund av brist på tjänster och stöd?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Enligt statsminister Orpos regeringsprogram läggs huvudansvaret för att minska bostadslösheten på miljöministeriet. Arbetet med att minska bostadslösheten görs i nära samarbete med social- och hälsovårdsministeriet.

Miljöministeriet har i enlighet med regeringsprogrammet inlett ett program för att eliminera långtidsbostadslösheten före 2027. De nio största städerna och välfärdsområdena i deras områden har bjudits in att delta i programmet. I budgeten för 2024–2025 har 5,48 miljoner euro reserverats för programmet och 4,65 miljoner euro i planen för de offentliga finanserna för 2026. Av denna finansiering har man i januari 2025 delat ut 5,3 miljoner euro i statsunderstöd till städernas och välfärdsområdenas gemensamma projekt där man utvecklar gemensamma, permanenta verksamhetsmodeller och verksamhetsstrukturer för att eliminera långtidsbostadslösheten och säkerställa att långtidsbostadslösheten inte börjar öka efter programperioden. I projekten strävar man efter att bättre identifiera och nå olika målgrupper som löper risk för långtidsbostadslöshet samt att stärka tillgängligheten till boende och tjänster genom sektorsövergripande samarbete. I projekten beaktas bland annat unga vuxna och frigivna fångar som grupper med särskilda behov.

I budgeten för 2025 anvisas 1,75 miljarder euro i räntestödslånefullmakter för statligt subventionerad bostadsproduktion. År 2025 byggs fortfarande ett stort antal statligt subventionerade bostäder för att möta det svåra konjunkturläget inom bostadsbyggandet. Förutom med räntestöds-

lån stöds byggande och reparation av bostäder för grupper med särskilda även genom investeringsunderstöd till ett belopp av 15 miljoner euro. Understöden riktas särskilt till stöd för boende för långtidsbostadslösa och personer med funktionsnedsättning.

Orsakerna och situationerna som leder till bostadslöshet är många och individuella. För att förebygga bostadslöshet och förhindra att den upprepas krävs att servicesystemet identifierar stödbehoven. Dessutom krävs hjälp och stöd ofta av olika aktörer och samordnade lösningar för att svara på behoven. En person med neuroatypiska drag har i allmänhet nytta av samma tjänster som den övriga befolkningen. Identifieringen av individuella stödbehov kan ibland vara en utmaning för servicesystemet, och det kan också finnas utmaningar i samordningen av stöd och tjänster.

Tjänster som förebygger bostadslöshet som välfärdsområdet ansvarar för att ordna är bland annat fungerande mentalvårdstjänster, missbrukar- och beroendetjänster och olika tjänster som stöder boendet, såsom stödboende. Ekonomi- och skuldrådgivning som erbjuds av rättshjälpsbyråerna, kommunernas boenderådgivning och många stödtjänster som erbjuds av olika organisationer har också en central roll i arbetet med att förebygga bostadslöshet. Välfärdsområdena ansvarar för att samordna klienternas social- och hälsovårdstjänster till helheter samt identifiera kundgrupper som behöver samordnade tjänster på bred front och samordna tjänsterna med kommunens och andra aktörers tjänster. Det pågående programarbetet för att eliminera långtidsbostadslösheten strävar för sin del efter att stärka samarbetet mellan aktörer som arbetar med bostadslöshet och fungerande strukturer för att eliminera och förebygga bostadslöshet.

Boenderådgivning har konstaterats förebygga vräkning och bostadslöshet. Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (numera Centralen för statligt stött bostadsbyggande) har med stöd av en tidsbunden lag för 2023–2027 årligen delat ut understöd till kommunerna för utveckling och utvidgning av boenderådgivningen. År 2025 delades 2 miljoner euro ut i understöd för boenderådgivning till 41 kommuner, varav 12 var nya sökande. Med boenderådgivning avses arbete vars mål är att trygga kommuninvånarnas boende genom att förebygga och lösa boenderelaterade problem och ge vägledning i frågor som gäller boendet. Med hjälp av boenderådgivning minskar man hyresskulder, störningar i boendet och vräkningar samt säkerställer kontinuiteten i boendet. Statsunderstödd boenderådgivning genomförs i form av en flexibelt tillgänglig tjänst för alla kommuninvånare. När en kommuninvånare söker sig till boenderådgivningen behöver hen ingen remiss, diagnos eller bedömning av servicebehovet, dvs. vem som helst kan få stöd för sin individuella situation, oavsett om stödbehovet är tillfälligt eller kräver längre arbete. Detta omfattar också att förebygga och lösa boenderelaterade problem för människors på spektrumet. I boenderådgivningen betonas tjänsternas tillgänglighet och man strävar efter att ordna boenderådgivning på platser dit det är lätt för klienterna att söka sig. Boenderådgivningen utnyttjar olika kommunikations- och kontaktvägar så att klienterna trots avstånd och eventuella rörelsehinder får kontakt med boenderådgivningen.

Helsingfors 4.4.2025

Miljö- och klimatminister Sari Multala